

Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky

European
Crop Protection

PILOTNÝ PROJEKT

Slovenskej asociácie ochrany rastlín ohľadne nakladania s prázdnyimi obalmi z prípravkov na ochranu rastlín

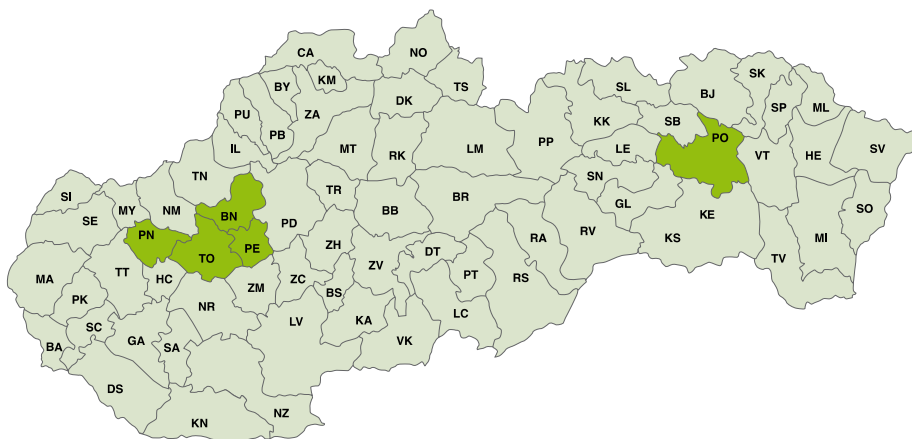
1. Názov projektu

Pilotný projekt Slovenskej asociácie ochrany rastlín (ďalej len „SAOR“) ohľadne nakladania s prázdnyimi obalmi z prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len s „POR“).

2. Miesto realizácie

Súčasnými miestami realizácie projektu sú okresy Topoľčany, Partizánske, Bánovce nad Bebravou, Piešťany a Prešov.

3. Partneri projektu

Partnermi projektu sú právnické a fyzické osoby (ďalej len „poľnohospodárske subjekty“) vo vyznačených okresoch, ktoré sa dobrovoľne rozhodli zapojiť do pilotného projektu.

Poznámka: Projekt sa bude postupne rozširovať aj do ďalších okresov na Slovensku.

4. Cieľ projektu

Cieľom európskeho priemyslu ochrany rastlín, ktorého súčasťou je aj SAOR, je zodpovedným spôsobom poskytnúť popredajnú starostlivosť o svojich zákazníkov tým, že do roku 2020 sa na celom svete zmaximalizuje zber, recyklácia a primerané zneškodňovanie všetkých prázdnych obalov z POR. S používaním POR sa na Slovensku spája tvorba približne 350 ton odpadu tvoreného obalmi z plastu, pričom sa tento trend zvyšuje.

Predmetom tohto pilotného projektu SAOR je spolupracovať pri zbere, predbežnej úprave, preprave a zhodnocovaní vypláchnutých prázdnych obalov z POR pochádzajúcich z poľnohospodárskej prvovýroby. Cieľom je zaviesť pilotný projekt - schému, v ktorej sa odskúša prevádzkové riešenie pre nakladanie s tokom prázdnych, vypláchnutých plastových obalov z POR. Vypláchnuté plastové obaly sa v súčasnosti klasifikujú ako nebezpečný odpad.

Zámerom pilotného projektu je nielen ochrana životného prostredia a zdravia tých pracovníkov, ktorí sa podieľajú na príprave a aplikácii POR, ale aj prakticky ukázať, že sa vykonáva všetko pre dosiahnutie preklasifikovania trikrát vypláchnutých obalov na nie nebezpečný odpad s následnou možnosťou ich materiálnej recyklácie.

5. Zdôvodnenie projektu

Priemysel ochrany rastlín na Slovensku si je vedomý toho, že musí riešiť zníženie množstva odpadov pochádzajúcich z POR, a to ich zberom a následným zhodnotením - recykláciou.

6. Aktuálnosť pilotného projektu

Projekt je veľmi aktuálny, keďže sleduje zníženie množstva odpadov z POR, ktoré sa zneškodňujú skládkovaním, predchádza vzniku týchto odpadov, znižuje ich negatívny vplyv na životné prostredie a zároveň stanovuje povinnosti výrobcov a dovozcov k odpadom.

7. Druh a množstvo obalov, ktoré v posledných rokoch členovia SAOR uviedli na trh

Členovia SAOR v rokoch 2011 - 2015 uviedli na trh nasledovné množstvo obalov z POR:

Rok	HD-PE	PET	spolu
2011	235,33 t	35,43 t	270,76 t
2012	236,60 t	27,34 t	263,94 t
2013	237,37 t	29,09 t	266,46 t
2014	279,94 t	38,63 t	318,57 t
2015	271,95 t	22,23 t	294,18 t

Počet členov SAOR k 31. 12. 2015 bol 13.
Členovia asociácie predstavujú 90% trhu s POR v SR.
Referenčným rokom je rok 2014.

Množstvo obalov z POR v tonách uvedené na trh v jednotlivých rokoch.

8. Súčasná platná legislatíva dotýkajúca sa prázdnych obalov

a) Zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Tento zákon platí od 1.1.2016 a sleduje najmä:

- zníženie množstva odpadov, ktoré sa zneškodňujú skládkovaním;
- úpravu a zameranie sa na predchádzanie vzniku odpadu;
- minimalizáciu negatívnych vplyvov vzniku a nakladania s odpadom na životné prostredie a zdravie ľudí;
- zavedenie a uplatňovanie rozšírenej zodpovednosti výrobcov a dovozcov štandardným spôsobom, obvyklým v iných členských štátoch Európskej únie a jej premietnutie na komunálnu úroveň.

b) Povinnosť zhodnocovania a recyklácie

Významnou zmenou tohto zákona je tá skutočnosť, že ak sa v minulosti povinnosť zhodnocovania a recyklácie nevzťahovala na obaly z nebezpečných odpadov, tento zákon umožňuje zhodnocovanie obalov aj z nebezpečných odpadov.

c) Prázdne obaly z prípravkov na ochranu rastlín

I keď sú vyprázdnené obaly z POR klasifikované ako nebezpečný odpad, podľa horeuvedeného zákona sa vzťahuje na ne povinnosť zhodnocovania a recyklácie (bez limitu pre nebezpečné odpady).

9. Zber prázdnych obalov v súčasnosti a zákonná povinnosť ich vyplachovať

a) Zber prázdnych obalov

- Zber prázdnych obalov od poľnohospodárskych subjektov zabezpečujú poverené osoby v zmysle zákona o odpadoch;
- Poverenie - súhlas na narábanie s nebezpečným odpadom vydáva príslušný okresný úrad - Odbor starostlivosti o životné prostredie;
- V každom okrese sa nachádzajú právnické subjekty, ktoré zabezpečujú zber, prevoz a zneškodnenie nebezpečného odpadu.

b) Povinnosť vyplachovať obaly

- Povinnosť vyplachovať obaly upravuje Vyhláška MPRV SR č. 491 z 12. decembra 2011 o vedení záznamov o prípravkoch na ochranu rastlín a nahlasovaní údajov, podmienkach a postupoch pri skladovaní a manipulácii s prípravkami na ochranu rastlín a čistení použitých aplikačných zariadení;
- Vyhláška MPRV SR č. 491/2011 Z. z., § 4, ods. 1 - Manipulácia s obalmi a zvyškami prípravkov stanovuje že:

(1) Prázdne obaly z prípravkov sa vyplachujú najmenej trikrát po sebe vodou ručne alebo v primiešavacom - vyplachovacom zariadení. Výplachová kvapalina sa vylieva do nádrže aplikačného zariadenia počas miešania pred aplikáciou prípravku.

c) Upozornenie na etikete

- Povinnosť vyplachovať obaly vyplýva aj z upozornenia na etikete každého POR, ktorý je autorizovaný v SR. Ide o nasledovné znenie v časti „Príprava postrekovej kvapaliny a zneškodnenie obalov“: Prázdny obal z prípravku vypláchnite vodou, a to buď ručne (3 krát po sebe) alebo v primiešavacom - vyplachovacom zariadení umiestnenom na postrekovači.* Výplachovú kvapalinu vylejte do nádrže postrekovača a obal odovzdajte vášmu zmluvnému subjektu, ktorý má oprávnenie na zber a zneškodňovanie prázdnych obalov.

Ako správne nakladať s vyprázdnenými obalmi z prípravkov na ochranu rastlín

TROJNÁSOBNÉ VYPLACHOVANIE OBALOV Z PRÍPRAVKOV NA OCHRANU RASTLÍN

Dodržiajte nasledujúce kroky X3

Obal po vyprázdnení od prípravku obraťte otvoren smerom dole nad otvorenú nádrž postrekovača a podržte ho ešte po dobu 30 sekúnd, aby ste ho čo najlepšie vyprázdnil.

- 1** Vyprázdnený obal naplňte do jednej štvrtiny čistou vodou a dôkladne ho zatvorte.
- 2** Uzatvoreným obalom dobre potriasajte po dobu najmenej 30 sekúnd, a to tak, aby voda dostatočne omyla jeho vnútro.
- 3** Vyplachovú vodu prelejte do nádrže postrekovača a obal po dobu najmenej 30 sekúnd podržte otočený otvoren smerom dole, aby voda z neho čo najviac vytiekla.

Pri práci s prípravkami vždy používajte osobné ochranné pracovné prostriedky, a to aj pri príprave postrekovej kvapaliny, tak aj počas celej doby práce s nimi.

Pri správnom vyplachovaní je nevyhnutné, aby ste obal od prípravku vypláchni inšpeť po jeho vyprázdnení a vyplachovú vodu vyliali do nádrže postrekovača. Takisto vypláchnutý obal skladujte na bezpečnom mieste dovedľa, pokiaľ ho neodovzdáte na zneškodnenie svojmu zmluvnému partnerovi alebo do systému zberu prázdnych obalov z prípravkov na ochranu rastlín.

Čistý obal prepichnete, aby sa s ňou už viac nemohol používať.

Kroky 1 až 3 zopakujte trikrát.

CropLife

 European Crop Protection

Vyplachovanie prázdneho obalu v primiešavacom zariadení (foto Kotleba, SAOR).

* Okrem primiešavacieho - vyplachovacieho zariadenia, ktoré je umiestnené na postrekovači, je možné použiť aj mobilné primiešavacie-vyplachovacie zariadenie.

d) Novinky vo vyplachovaní obalov

V súčasnom období sa v Európe objavujú dva ďalšie spôsoby vyplachovania obalov, ktoré pozná už aj slovenská poľnohospodárska odborná verejnosť. Sú to:

1. Rýchlo plniaci miešací mixér - pozri obrázok dole nižšie. Druhým spôsobom vyplachovania je:
2. Uzavretý systém prečerpávania (Closed Transfer System - CTS).

Výhodou vyplachovania obalov prostredníctvom použitia „Rýchlo plniaceho miešacieho mixéra“ je skutočne rýchlosť prečerpania vopred pripravenej

postrekovej zmesi z cisterny do postrekovača, ktorá je v našich podmienkach rozhodujúcou požiadavkou. Systém vyplachovania cez tzv. „Uzavretý systém prečerpávania - CTS“ je systémom, ktorý sa začína už uplatňovať na európskom trhu. Zariadenie uzavretého systému prečerpávania zabezpečí prečerpávanie prípravku na ochranu rastlín a výplachovej vody z bandasky do nádrže postrekovača bez toho, aby došlo k expozícii obsluhy postrekovača prípravkom na ochranu rastlín.

<< Uzavretý systém prečerpávania (foto ECPA).

NECHAJTE VÁŠ POSTREKOVACÍ POSTREKOVACÍ VŠETKO OSTATNÉ NECHAJTE NA RÝCHLO PLNIACI MIEŠACÍ MIXÉR

- perforuje obal prípravkov bez potreby otvárania zátky;
- vypláchne obal prípravkov – **všetko za 23 sekúnd**;
- primieša kvapalné, granulované aj práškové prípravky, hnojivá, podporné látky a iné;
- rozpustí aj ťažko rozpustné prípravky;
- udržiava určenú koncentráciu v celom objeme zásobnej nádrže;
- umožňuje prácu v noci – diódové reflektory;
- poradí si aj s JUMBO balením prisávaním prípravkov cez elektronický prietokomer;
- plní postrekovač čerpadlom s výkonom **1000 l/min**;
- filtruje mechanické nečistoty nachádzajúce sa vo vode filtrami s reverzným tokom;
- zapojte sa s nami do pilotného projektu **SAOR** ohľadne nakladania s prázdnyimi obalmi z prípravkov;
- SAOR zabezpečuje zber obalov a ich zneškodnenie;
- ušetríte náklady za zneškodnenie nebezpečného odpadu.

Profesional Servis, s.r.o., Maďarovská 77, 935 87, Santovka www.profesionalservis.sk info@profesionalservis.sk 036/6399 006, 0915 65 79 22

DISTRIBÚCIA MIXÉRA JE PODPOROVANÁ SAOR PILOTNÝM PROJEKTOM OHLADNE NAKLADANIA S PRÁZDNYMI OBALMI.

10. Doterajšie aktivity SAOR pri presadzovaní zberu prázdnych obalov

a) Úpravy v príslušnej legislatíve

Požiadavka, ktorá sa uvádza vo vyhláske MPRV SR č. 491, § 4, ods. 1, dotýkajúca sa povinného vyplachovania obalov, bola prijatá na základe požiadavky SAOR.

Obdobne SAOR presadila, aby sa táto požiadavka stala súčasťou každej etikety.

b) Vzdelávanie

SAOR je partnerom Agroinštitútu Nitra štátny podnik, ktorý je vzdelávacou inštitúciou MPRV SR. SAOR sa podieľa na vzdelávaní v zmysle smernice EP a Rady 2009/128/ES, článok 5 - Odborná príprava a vzdelávanie.

Ide predovšetkým o vzdelávanie v týchto oblastiach:

- preprava a skladovanie prípravkov;
- hlavné zásady aplikácie prípravkov;
- falšovanie prípravkov;
- osobné ochranné pracovné prostriedky pri narábaní s prípravkami;
- nakladanie s odpadom z prípravkov vrátane nakladania s obalmi.

c) Zvyšovanie povedomia

Za účelom zvyšovania povedomia konečných užívateľov POR, SAOR pripravila viaceré praktické materiály určené na zvýšenie povedomia a pre vzdelávanie, a to nielen pri nakladaní s prázdnyimi obalmi, ale najmä pri používaní POR. Ide o nasledovné materiály: listovky, postery, videoukážky, publikácie a manuál pre bezpečné používanie prípravkov na ochranu rastlín.

11. Súčasný spôsob zneškodnenia prázdnych obalov na Slovensku

a) Zber obalov s následným uložením na skládku

Zber prázdnych obalov z POR s následným uložením na skládku nebezpečného odpadu je najčastejší a prakticky jediný, v súčasnosti využívaný spôsob ich zneškodnenia.

b) Zber obalov s ich následným zneškodnením v spaľovni

Uloženie prázdnych obalov na skládku nebezpečného odpadu (foto Kotleba, SAOR).

Zneškodnenie prázdnych obalov v spaľovni (foto Kotleba, SAOR).

Zber obalov z POR s ich následným zneškodnením v spaľovni je druhý možný spôsob zneškodnenia. Tento spôsob zneškodnenia prázdnych obalov sa v súčasnosti využíva iba minimálne, keďže je finančne nákladnejší ako ich skládkovanie.

Poznámka: Recyklácia prázdnych obalov - ich zhodnocovanie sa doteraz na Slovensku neuplatňuje.

12. Recyklácia - navrhovaný spôsob zneškodnenia prázdnych obalov

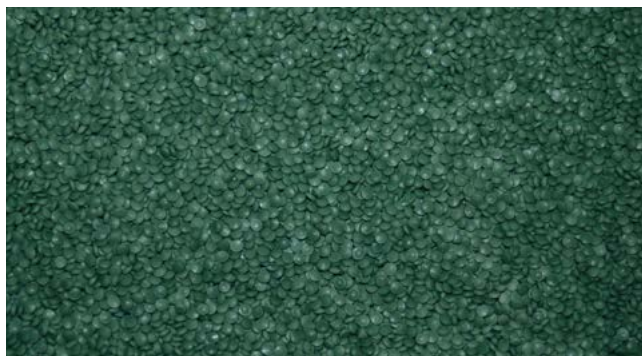
Navrhovaný spôsob zneškodnenia prázdnych obalov z POR je ich recyklácia. Zavedenie systému recyklácie takýchto obalov si však vyžaduje spoluprácu viacerých subjektov, a to hlavne SAOR, konečných užívateľov POR - farmárov, distribútorov, SPPK, právnických a fyzických subjektov poskytujúcich služby pri zbere a nakladaní s odpadom a orgánov štátnej správy (MŽP SR, MPRV SR, ÚKSÚP Bratislava). Aby sa systém mohol začať uplatňovať, kľúčovou úlohou je dodržiavanie povinnosti vyplachovania prázdnych obalov konečnými užívateľmi - farmármi.

13. Výsledok recyklácie prázdnych obalov

Výsledkom recyklácie prázdnych obalov je recyklovaný výrobok. Recyklované výrobky sa najčastejšie využívajú v stavebníctve - obaly pre elektroinštaláciu, automobilovom priemysle a v odpadovom hospodárstve (vrecia pre odpady).

Hotový výrobok
(foto Adivalor, Francúzsko).

Pelety na výrobu recyklovaného výrobku
(foto Adivalor, Francúzsko).

Hotový výrobok z recyklovaných obalov
(foto RIGK, Nemecko).

14. Výber regiónov pre realizovanie pilotného projektu

Pre realizáciu pilotného projektu sa v roku 2014 navrhol región zahrňujúci tri okresy. Ide o okresy Topoľčany, Partizánske a Bánovce nad Bebravou. Dôvody, že sa na realizáciu navrhol región zložený z týchto troch okresov, sú viaceré. Najdôležitejšie sú tieto:

- Ide o produkčné poľnohospodárske oblasti zamerané na pestovanie obilnín, kukurice, repky a slnečnice;
- Výroba je koncentrovaná v podnikoch s vysokou výmerou poľnohospodárskej pôdy;
- V uvedených troch okresoch, vysoké percento poľnohospodárskych subjektov disponuje modernou aplikačnou technikou.

V roku 2016 sa pilotný projekt rozšíril o okresy Piešťany a Prešov. Dôvodom spustenia zberu v okrese Prešov je získanie poznatkov a skúseností z oblasti, kde výmera podnikov je podstatne nižšia a zároveň je vyššie zastúpenie samostatne hospodáriacich roľníkov.

Časové obdobie zberu

Zber sa vykonáva počas dvoch zberových kampaní, a to:

- po vykonaní jarných ošetrovaní, kedy sa spotrebováva väčšina prípravkov (apríl - máj - jún);
- po období jesenných ošetrovaní (približne v októbri).

Realizácia zberu

Zber sa realizuje priamo na farmách prostredníctvom subjektu povereného SAOR a na základe požiadavky držiteľov veľkých množstiev prázdnych vypláchnutých obalov.

Požiadavky na poľnohospodárske subjekty zapojené do zberu

Od poľnohospodárskych subjektov - konečných užívateľov (farmárov) sa vyžaduje:

- Správne vypláchnutie, odtečenie a vysušenie prázdnych obalov ihneď po spotrebovaní prípravkov, ako aj ich skladovanie v priehľadných vreciach z plastu až do ich odovzdania organizácii poverenej SAOR. Od farmárov sa zároveň vyžaduje, aby nedávali uzávery na vyprázdnené obaly. Týmto opatreniami sa zabezpečí, že žiadne obaly sa nevracajú so zvyškami kvapalín, a tým sa uľahčuje ich preskúmanie. Uzávery z obalov musia farmári skladovať osobitne v priehľadných vreciach z plastu, ktoré organizácia tiež odoberá;
- Keďže sú dva druhy obalov, a to obaly PET a obaly HD-PE resp. PE-HD, tak tieto treba osobitne odkladať do vriec. To znamená osobitne sa dávajú do priehľadných vriec prázdne obaly značené značkou HD-PE resp. PE-HD, a do ďalších vriec ostatné obaly spadajúce do kategórie PET. Obe značenia sa nachádzajú na spodnej strane obalu;
- Pre účely lepšieho skladovania a následného transportu, priehľadné vrecia naplnené obalmi treba dať do big bagov. Nesmú sa používať big bagy z použitého moreného osiva. Je možné použiť big bagy z priemyselného hnojiva, avšak u týchto je potrebné jednoznačne odstrániť vnútornú fóliu z big bagu. Big bag nesmie obsahovať zvyšky priemyselného hnojiva;
- Poverení pracovníci u konečných užívateľov - farmárov (agronómia, skladníci), sú zodpovední

Odtečenie a vysušenie prázdnych obalov priamo na poli (foto Kotleba, SAOR).

za kontrolu prázdnych obalov, aby sa do zberného pilotného systému dostali **len správne vypláchnuté a odtečené obaly**;

- Súčasťou tohto zberu je aj **zber čistých - nezatečených kartónov z papiera**, v ktorých sa prípravky prepravujú. Tieto kartóny treba dať buď do big bagu, alebo uložiť na paletu tak, aby boli páskou poviazané. **Upozorňujeme, že zatečené a obliate kartóny nemôžu byť súčasťou zberu**;
- **Organizácia poverená SAOR, zabezpečujúca zber a zneškodnenie prázdnych obalov, si vyhradzuje právo kontroly pripravených prázdnych obalov v priehľadných vreciach na zneškodnenie**. V prípade, ak sa nájdu v priehľadných vreciach nedostatočne vypláchnuté obaly, tak tieto vrecia organizácia poverená na zber a zneškodnenie prázdnych obalov **odmietne prebrať**. Organizácia odmietne prebrať aj zatečené kartóny z papiera;
- Spolupracujúci koneční užívatelia - farmári (poľnohospodárske subjekty) po odovzdaní prázdnych obalov dostanú, tak ako doteraz, od organizácie poverenej SAOR „**Sprievodný list nebezpečných odpadov**“, ktorý potvrdzuje, že prázdne obaly budú zneškodnené zákonným spôsobom;
- SAOR v prípade dodržania hore uvedených podmienok, dobrovoľne zapojeným poľnohospodárskym subjektom v tomto projekte, poskytne zber prázdnych obalov zdarma.

15. Vrecia na zber prázdnych obalov a zber uzáverov

Na zber vypláchnutých, odtečených a vysušených obalov, ako aj na zber uzáverov z obalov, slúžia plastové vrecia. Tieto poskytuje SAOR zdarma.

Na vreciach sa nachádzajú nasledovné informácie:

- Logo SAOR
- Pilotný projekt nakladania s prázdnyimi obalmi z POR
- Upozornenie - do vreca vkladajte iba vypláchnuté obaly
- Upozornenie - do iného vreca vkladajte opláchnuté uzávery
- Kontakt: Slovenská asociácia ochrany rastlín
Rešetkova 11, 831 03 Bratislava
tel.: 0915 386 052
www.scpa.sk

16. Vytvorenie názvu systému zberu prázdnych obalov na Slovensku a jeho označenie na prázdnych obaloch

V krajinách, kde bol vytvorený systém zberu obalov z POR, zároveň došlo aj k jeho pomenovaniu. Napr. v Nemecku sa systém nazýva PAMIRA, v Maďarsku CSEBER, v Slovinsku SLOPAK a v Rumunsku SCAPA. Obdobne bude potrebné dať takýto názov aj slovenskému systému zberu prázdnych obalov z POR.

Logo systému zberu prázdnych obalov v Nemecku (foto Kotleba, SAOR).

Upozornenie, že prázdne obaly sa zbierajú bez uzáverov (foto Kotleba, SAOR).

17. Doterajšie poznatky a skúsenosti zo zberu

Môžeme iba potvrdiť, že zavedenie zberu prázdnych obalov na celom území Slovenska na základe doterajšieho pilotného zberu prázdnych, vypláchnutých plastových obalov z POR je reálne. Získané poznatky iba potvrdzujú, že tie poľnohospodárske subjekty, ktoré so zberom v rámci pilotného projektu začali, si výhody projektu iba pochvalujú a projekt považujú za zmysluplný. Počiatkové odmietavé stanovisko, že to nemá zmysel a že je to ďalšie zaťaženie konečných užívateľov, sa postupne stráca. Obdobne ako pri úspešnom zavádzaní zberu viacerých zložiek komunálneho odpadu, zásadnou podmienkou úspešného zavedenia zberu obalov z POR je presvedčenie, že to má zmysel, chuť aktívne sa zapojiť, trpezlivosť a spolupráca viacerých subjektov. Pri tomto zbere špecifického prúdu odpadu myslíme spoluprácu SAOR, konečných užívateľov POR - farmárov, distribútorov, SPPK, právnických a fyzických subjektov poskytujúcich služby pri zbere a nakladaní s odpadom a ústredných orgánov štátnej správy (MŽP SR, MPRV SR, ÚKSÚP Bratislava).

Ďalšou veľmi pozitívnou správou je, že analytické výsledky odobratých vzoriek z rozdrvených obalov (analyzovanie tzv. drviny zo zberu na Slovensku v roku 2014), vykonané v Nemecku, neprekročili stanovený limit rezíduí v odpadoch z plastov. To iba potvrdzuje možnosť preklasifikovania obalov na nie nebezpečný odpad s následnou možnosťou ich materiálovej recyklácie.

Z toho vyplýva, že v krátkodobom horizonte je možné očakávať, že výsledkom pilotného projektu nakladania s prázdnyimi obalmi z POR na Slovensku bude ich následné zhodnotenie - recyklácia, obdobne ako sa to uskutočňuje už niekoľko rokov vo viacerých európskych krajinách.

Nadalej platí: "Aby sa systém mohol začať uplatňovať, kľúčovou úlohou je dodržiavanie povinnosti vyplachovania prázdnych obalov konečnými užívateľmi - farmármi".

Prečo treba prázdne obaly vyplachovať?

Pretože to prináša tieto výhody:

- **EKONOMICKÉ**
nevypláchnutý obal môže obsahovať až 5% prípravku na ochranu rastlín
- **ZVYŠUJE SA HOSPODÁRNOSŤ**
vyplachovanie obalov umožňuje využitie celého objemu prípravku na ochranu rastlín, čo sa prejaví na hospodárnosti jeho použitia
- **BEZPEČNOSTNÉ**
dobře vypláchnutý obal eliminuje riziko otráv
- **CHRÁNI SA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE**
dobře vypláchnutý a do zberu odovzdaný obal neznečisťuje životné prostredie

vyplachujte obaly 3x

www.scpa.sk

Vyplachovanie obalov prináša výhody:

- ekonomické-zvyšuje sa hospodárnosť použitia prípravkov;
- bezpečnostné;
- chráni sa životné prostredie.

Vyplachujte obaly
a zapojte sa do nášho projektu!

18. Pri práci s POR dodržujte tieto zásady

PRI PRÁCI S PRÍPRAVKAMI DODRŽUJTE TIETO ZÁSADY

1.

Používajte iba tie prípravky, ktoré sú povolené – autorizované na Slovensku. Pri ich kúpe si všimnite, či etiketa je v slovenskom jazyku.

7.

Vyplachujte prázdne obaly z prípravkov primiešavacím zariadením. Ak ho nemáte, prázdne obaly je treba vždy 3 x ručne vypláchnuť.

2.

Skladujte prípravky iba v skladoch, ktoré zodpovedajú podmienkam skladovania. Do skladu môže mať prístup iba zodpovedná osoba.

8.

Zvyšujte hospodárnosť využitia prípravkov, eliminujte riziko otráv a chráňte životné prostredie správne vypláchnutými obalmi.

3.

Prečítajte si starostlivo pred použitím prípravku jeho etiketu a podrobne sa oboznámte s jej obsahom.

9.

Používajte vždy rukavice, ak sa vyskytne porucha na ramene postrekovača.

4.

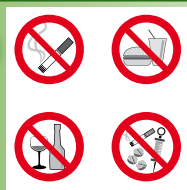
Používajte pri práci s prípravkami osobné ochranné pracovné prostriedky, ktoré stanovuje etiketa.

10.

Zabezpečte zneškodnenie prázdnych obalov z prípravkov prostredníctvom právnických a fyzických osôb, ktoré majú oprávnenie nakladať s takýmto odpadom.

5.

Nefajčite, nejedzte a nepite počas práce s prípravkami.

11.

Starajte sa o čistotu a údržbu osobných ochranných pracovných prostriedkov.

6.

Používajte primiešavacie zariadenie pri príprave postrekovej kvapaliny – vždy ak je to možné.

12.

Spojte sa v prípade vážneho podozrenia z otravy so službou Národného toxikologického a informačného centra v Bratislave.
Telefón: 02 5477 4166
www.ntic.sk

19. Príprava a zber prázdnych obalov

Odtečenie a vysušenie prázdnych obalov v sklade, ak sa to neuskutočnilo na poli.

Prázdny obal vhodný do vreca.

Potlač na vreci.

Skutočná veľkosť vreca.

Zaškolenie inšpektorov pred zberom.

Vynášanie vriec s vypláchnutými obalmi zo skladu a...

... vrecia vynesené pred sklad a pripravené na prehliadku.

Inšpektori obaly vo vreciach pred naložením na dopravný prostriedok prehliadnu, či sú čisté.

Vrecia s obalmi sa po prehliadke naložia na dopravný prostriedok na ďalšie zhodnotenie v schválenej prevádzke.

Na ďalšie zhodnotenie sa zároveň s čistými prvotnými obalmi odoberajú aj neznečistené druhotné obaly z kartónu.

Uzávery sa taktiež odoberajú vo vreciach a to osobitne od vypláchnutých obalov.

Prvý realizačný team na Slovensku.

Nákladný automobil s povolením na prepravu nebezpečných odpadov po pozemných komunikáciách (ADR) prešovskej spoločnosti Fecupral, ktorá je partnerom pilotného projektu. Spoločnosť v rámci projektu zabezpečuje zhodnotenie vyzbieraných obalov.

„Kŕmenie“ drviča- konečná stanica vyzbieraných obalov.

Výsledok nášho spoločného snaženia - drvina pripravená na zhodnotenie.

20. Partneri, s ktorými Slovenská asociácia ochrany rastlín spolupracuje pri vytvorení systému nakladania s prázdnyimi obalmi z prípravkov na ochranu rastlín

 <p>Národný inšpektorát práce Masarykova 10, 040 01 Košice www.nip.sk</p>	 <p>NTIC FNsP Bratislava, Limbova 5, 833 05 Bratislava www.ntic.sk</p>	 <p>Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky Matuškova 21, 833 16 Bratislava www.uksup.sk</p>	
 <p>Národné referenčné laboratórium pre pesticídy Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie Komenského 73, 041 81 Košice www.uvl.sk</p>	 <p>AGROINŠTITÚT NITRA štátny podnik Agroinštitút Nitra, štátny podnik Akademická č. 4, 949 01 Nitra www.agroinstitut.sk</p>	 <p>Výskumný ústav vodného hospodárstva, Nábřežie arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava www.vuvh.sk</p>	
 <p>Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Záhradnícka 21, 821 07 Bratislava www.sppk.sk</p>	 <p>Agrárna komora Slovenska Agrárna komora Slovenska Korzo B. Bartóka 789/3 929 01 Dunajská Streda www.aksds.sk</p>	 <p>Slovenská rastlinolekárska spoločnosť (SRS), Trieda A. Hlinku 2, 949 76 Nitra; www.srsweb.sk</p>	
 <p>GREENPON s. r. o. Družstevná 381, 976 33 Poniky www.greenpon.sk</p>	 <p>Fecupral, spol. s r.o. Jilemnického 2, 080 01 Prešov www.fecupral.com</p>	 <p>Ing. Jozef Šimončíč Professional Servis, s.r.o. Maďarovská 77, 935 87 Santovka www.professionalservis.sk</p>	 <p>Ovocinárska únia Sovenskej republiky Křížna 44, 821 08 Bratislava www.ousr.sk</p>

21. Členovia Slovenskej asociácie ochrany rastlín
k 1. 1. 2016

AGROFERT

DOW Dow AgroSciences

ADAMA

Arysta
LifeScience

FN
agro

BASF
We create chemistry

MONSANTO

 Bayer

syngenta

 BELCHIM
—Crop Protection—

PROJEKT

Pilotný projekt Slovenskej asociácie ochrany rastlín ohľadne nakladania s prázdnyimi obalmi z prípravkov na ochranu rastlín (SAOR)

Vydala © Slovenská asociácia ochrany rastlín, Rešetkova 11, 831 03 Bratislava

Autor: Ing. Jozef Kotleba

Fotografie: Ing. Kotleba, Ing. Hanigovský ml., Adivalor, RIGK a ECPA

Vydané: 2016 • Grafické spracovanie: mp spol. s r. o.

Náklad: 6000 ks • Vydané pre účely vzdelávania

NEPREDAJNÉ!

